

Catomeris, Christian / Människovärdet!
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065376, 234 s., häftet, kr. 229,00 / 183,20

07

I en tid präglad av problematiserande utspel om invandrare kommer journalisten Christian Catomeris med boken "Människovärdet!", en samling texter på temat journalistik, migration och rasism. I "En politisk Agenda", det första av elva kapitel ger Catomeris interiörer från en av den politiska journalistikens maktcentra, SVTs Agenda. Han beskriver det han uppfattar som en anpassning till främlingsfientliga politiska strömningar och en oroande journalistisk utveckling som också låg bakom hans uppmärksammade avhopp från Agenda.

Vilken roll spelar bristande representation inom journalistiken och inom politiken, liksom avsaknaden av organiserat politiskt motstånd för de politiska stämningar som råder i landet när det gäller frågor om invandring? Människovärdet! är en personligt hållen bok med historiskt perspektiv på frågor

rörande migration och rasism, som tillför syre åt den högljudda debatt som för närvarande leds av människor utan egen erfarenhet av migration eller kunskap om exilens villkor.

Christian Catomeris (f. 1956) är journalist, dokumentärfilmare och författare. Han har varit verksam på Sveriges Television och gjort program om etnicitet och migration samt även skrivit flera böcker i ämnet. Catomeris blev Europakorrespondent i Bryssel för SVT 2010 men återvände hösten 2014 till Stockholm för att göra dokumentärer om migration. Han var verksam som utrikesmedarbetare på SVT till och med 2021 då han gick i pension.

Torjussen, Lars Petter Storm (red.) / Arven etter Skjervheim : nylesninger for vår tid
Fagbokforlaget, ISBN 9788245038033, 268 s., häftet, kr. 474,00 / 379,20

10

Hans Skjervheim har hatt stor betydning for norsk åndsliv og offentlig ordskifte. Han hadde en unik evne til å vise hvordan tidløse filosofiske problemstillinger ikke bare angår fagfilosofier, men også er til stede i den politiske debatt og i hverdagens små og store utfordringer.

Mange forbinder nok Skjervheim særlig med "positivismestriden" på 1960- og 1970-tallet. Denne antologien viser bredden i virksomheten hans, og at mange av Skjervheims tekster har noe betydelig å si om også vår egen tids utfordringer - blant annet om tiltroen til vitenskapen, filosofiens rolle, forvitringen av den liberale orden, økologisk krise, algoritmestyrte sosiale medier, "fake news" og

identitetspolitikk.

Forfatterne er en blanding av en eldre garde, som skrev og virket samtidig med Skjervheim, og en yngre garde bestående av toneangivende fagpersoner fra ulike fagområder i dag. De tar alle for seg en eller flere sentrale tekster av Skjervheim og leser dem inn i samtidige problemstillinger. Disse nylesningene aktualiserer og bruker av Skjervheims filosofiske og litterære arv, men peker også på blindflekker og svakheter i hans tenkning - helt i tråd med slik Skjervheim ønsket å bli lest. Bidragyttere: Andreas Holmedahl Hvidsten, Gunnar Skirbekk, Lars Petter Storm Torjussen, Ole Jacob Madsen, Arne Johan Vetlesen, Cathrine Holst, Øyvind Østerud, Jon Hellesnes, Aksel Tjora, Martin Eide, Frode Helmich Pedersen, Nils Gilje, Jan Inge Sørbø, Lill Kristin Mork Bjørgen.

Draugedalen, Kjersti / Skadelig seksuell atferd i skolen : hvem kan hjelpe meg? : samarbeid mellom tjenester
Universitetsforlaget, ISBN 9788215053967, 222 s., häftet, kr. 369,00 / 295,20

13

Intensjonen med denne boka er å presentere forskningsbasert kunnskap om hvordan lærere kan avdekke og sette inn tiltak ovenfor barn og unge som utviser skadelig seksuell atferd (SSA), gjennom et tverretattlig samarbeid. Forfatterne gir en grunnlagsforståelse for hva som er viktig i tilnærmingen til barn og unge som utøver skadelig seksuell atferd, og presenterer konkrete verktøy som hjelper i dette arbeidet.

Boka gir en oversikt over egen og andres rolle i tverretattlige samarbeid, og hvordan det tverretattlige samarbeidet bør foregå til det beste for barnet. Målet er å fremme refleksjon og profesjonell utvikling på tvers av fagområder, og presenterer konkrete verktøy, øvelser og ressurser til å støtte en slik utvikling. Boka tar utgangspunkt i skolen som en samarbeidsarena. Skolen er den ene institusjonen i samfunnet hvor alle barn og unge deltar, og det gjør skolen til den viktigste endringsagenten i et samfunn med tanke på rådende holdninger og praksis.

Primærmålgruppa er studenter i lærerutdanningen. Boka er også relevant for lærere og andre profesjoner i praksis, i tillegg til lærere i etter-/videreutdanning. Imidlertid er det gjennomgående fokuset for boka nettopp samarbeidet mellom skolen og andre profesjoner om barn og unge som utviser skadelig seksuell atferd. Boka er dermed også aktuell innen andre fagområder, slik som helsesykepleien, barnevern, PPT og BUP, fordi den forklarer de ulike instansers roller i samarbeidet

Fjermestad, Solveig / Barn som pårørende : hvordan snakke med barna til dem som er psykisk syk eller rusmiddelavhengig?
Fagbokforlaget, ISBN 9788245043716, 84 s., hæftet, kr. 235,00 / 188,00

13

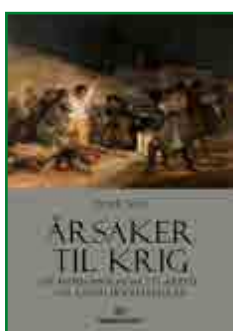
Å få til en god samtale med barna til dem som har en psykisk lidelse eller som ruser seg kan være utfordrende. Disse barna trenger trygge voksne å snakke med. Boka har flere eksempler på barne-samtaler forfatteren selv har gjennomført ved NKS Veiledningscenter, et tilbud til barn, ungdom og voksne som er pårørende til noen som ruser seg, har en psykisk lidelse eller er i fengsel. Forfatteren viser hvordan du kan øve på å bli så trygg på deg selv at du ikke nøler med å snakke med barna på en måte som gjør at de merker at du lytter oppmerksomt.

Broberg, Åsa (red.) / Kunskapstraditioner och yrkeskunnande : kvinnors yrkesutövning i historisk belysning
Makadam Förlag, ISBN 9789170613890, 237 s., hæftet, kr. 299,00 / 239,20

32.5

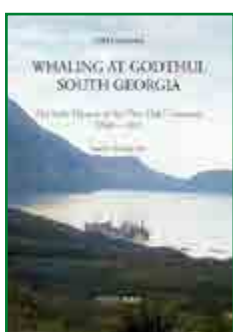
En vanlig föreställning om kvinnors yrkesutbildning i Sverige är att den instiftades under 1970-talet, då den sociala sektorn med vård och barnomsorg byggdes ut i stor skala och yrkesutbildningen integrerades i gymnasieskolan. De utbildningar som numera utgör en del av högre utbildning har uppmärksamats i forskningen, medan den grundläggande yrkesutbildning för kvinnor som växte fram under 1800-talets senare hälft i huvudsak är osynlig. Detta kan åtminstone delvis förklaras med att dessa utbildningar inte erkänts som yrkesutbildningar. Redan på 1860-talet grundades hushållsskolor i de nordiska länderna och blev snabbt etablerade. Hushållsskolorna erbjöd specialiseringar till flera yrken och kom därmed att fungera som ett slags paraply för utbildning till olika yrkesområden. De husliga utbildningarna har således haft en avgörande betydelse för kvinnors yrkesutbildning i Sverige.

Wig, Tore / Årsaker til krig : introduksjon til freds- og konfliktvitenskap
Fagbokforlaget, ISBN 9788245033823, 213 s., hæftet, kr. 510,00 / 408,00

32.7

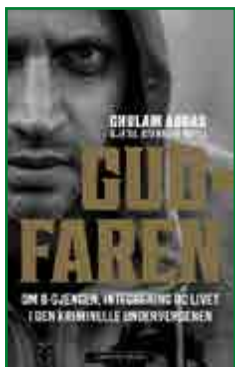
Hva er de økonomiske, politiske og sosiale årsakene til krig? Vil vi se færre kriger i fremtiden? Fungerer atomvåpen fredsbevarende, eller er det forbundet med en for stor risiko at mange land har slike våpen?
Denne boken presenterer den nyeste forskningen på slike spørsmål. I de siste hundre årene har en ny samfunnsvitenskap vokst frem som undersøker hvorfor krig oppstår, ved å samle inn data og teste ulike vitenskapelige forklaringer. Boken gir en innføring i de vitenskapsteoretiske, metodologiske og teoretiske tilnærmingene freds- og konfliktforskere bruker for å identifisere årsaker til krig.

Galteland, Odd / Whaling at Godthul South Georgia : the early history of the Thor Dahl company 1908-1931
Novus Forlag, ISBN 9788283900941, 244 s., hæftet, kr. 384,00 / 307,20

33.18

Whaling at Godthul, South Georgia started in 1908. The whaling company Bryde & Dahls Hvalfangerselskab, founded in Sandefjord, Norway by Thor Dahl and Ingvald Martin Bryde, was granted a licence from the British Government. While other whaling companies at South Georgia were based at shore stations, Bryde & Dahl operated with floating factory ships moored in Godthul throughout the whaling season.
he whaling at Godthul ended in 1929 and the harbour had only brief visits over the next couple of years. The company, which had been taken over in 1920 by Lars Christensen, Thor Dahl's son-in-law, then gradually explored new whaling grounds. It operated briefly in the South Shetland Islands, but more importantly it focussed on so-called pelagic whaling - independent from British licencing of whaling within its territorial waters.
This book is an abridged version of Galteland's book on Godthul published in Norwegian in 2017. It chronicles the day to day operations of the whalers. It also focuses on the wider Norwegian-British relations and policy issues that played a vital role in how Bryde & Dahl and indeed the entire whaling industry, developed.

Abbas, Ghulam / **Gudfaren : om B-gjengen, integrering og livet i den kriminelle underverden** 34
Cappelen Damm, ISBN 9788202714925, 270 s., indbundet, kr. 429,00 / 343,20

Hvem er farligst i landet her? Politiet og mediene pekte på Ghulam Abbas, lederen av den såkalte B-gjengen som i årevis lå i krig med Young Guns og A-gjengen og som gikk for å være en stor og svært organisert forbryterorganisasjon. Abbas er norsk-pakistanser og ble i 2009 dømt til fengsel for organisert kriminalitet. Etter endt soning har Abbas fått livet på rett kjøp. I dag er han familiefar og miljøarbeider i Oslo, og han tar sosionomutdanning.

Den prisbelønte journalisten og forfatteren Kjetil Østli har i flere år møtt Ghulam Abbas. Sakte, men sikkert har den tidligere gjenglederen tegnet opp et liv som ikke ligner noe annet i Norge. Han har fortalt om en fin barndom med varme foreldre, møtet med den norske skolen, utfordringen med norskfaget, den økende rasismen mot "utlendingene", fallet fra skolen, den ville ungdomstiden, om merkeklær og pengejag, tyverier og blind vold, om hasjrøyking og salg av narkotika, gjengkrig, drapsforsøk og skytingen på Aker Brygge, om rettsaker og årene i fengsel - og ikke minst: Hvordan han kom seg ut av dette miljøet, stiftet familie og etablerte et liv som en normal, godt integrert familiemann. I denne dokumentaren får vi et unikt innblikk i et lukket og myteomspunnet miljø, og ikke minst får vi et nytt og forfriskende syn på frafall i skolen og hva som trekker enkelte ut i rus, gjenger og kriminalitet. Kort sagt: den vanskelige integreringen - fra en som har opplevd utenforskap på kroppen.

Skarning, Nicolay / **Nedbemanning og sluttpakker : en praktisk håndbok (2. utg.)** 34
Universitetsforlaget, ISBN 9788215063430, 217 s., indbundet, kr. 728,00 / 582,40

Nedbemanning og sluttpakker. En praktisk håndbok gir en praktisk innføring i hvordan en nedbemanning bør gjennomføres korrekt og effektivt, i tråd med lover og regler.

Å foreta en nødvendig nedbemanning av arbeidsstokken kan være en vanskelig og ubehagelig prosess for en bedrift. Mange spørsmål dukker opp, og konflikter kan lett oppstå, særlig dersom man ikke går frem på en korrekt måte. Denne boken gir en praktisk innføring i hvordan en nedbemanning bør gjennomføres korrekt og effektivt, i tråd med lover, regler og eventuelle tariffavtaler. Prosessen beskrives steg for steg, og viktige menneskelige hensyn er belyst.

Boken tar for seg hvilke forberedelser man bør gjøre før man setter i gang en nedbemanningsprosess, og forklarer når og hvordan tillitsvalgte bør involveres. Den tar også for seg spørsmål som bør vurderes tidlig i prosessen, herunder hva som er best: sluttpakker eller oppsigelser.

Boken er et hjelpemiddel for både bedriften og den ansatte og inneholder både huskelister og praktiske tips. Den inneholder også eksempler på sluttpakkeordninger fra alle deler av næringslivet. Videre inneholder den også maler for flere viktige dokumenter, som protokoller fra møter med de tillitsvalgte og maler for oppsigelse, endringsoppsigelse, sluttavtale og sluttpakkeordning.

Breive, Svanhild / **Lekende læring og lærende lek i begynneropplæringen** 37
Fagbokforlaget, ISBN 9788245033595, 236 s., hæftet, kr. 510,00 / 408,00

I denne boka diskuterer forfatterne hva lekende læring og lærende lek i begynneropplæringen er og kan være, hvilken betydning en lekende tilnærming har for barns læring, og hvilke rammebetingelser leken har i skolen. De utforsker ulike tilnærminger til lekbasert undervisning og aktiviteter innenfor fag, på tvers av fag og i skoledagen og skolemiljøet. Lek som en del av undervisningen i matematikk, norsk, kunst og håndverk og naturfag utdypes og diskuteres, og boka avsluttes med et kapittel om hvordan skolemiljøets fysiske utforming kan tilrettelegges for lekende aktiviteter.

Kapitlene viser hvordan en lekende tilnærming kan stimulere motivasjon og læringsglede og bidra til en opplevelse av sammenheng i skolestarternes hverdag, både mellom de forskjellige delene av

skolehverdagen og i overgangen mellom barnehage og skole.

Bokas redaktører er Svanhild Breive, Liv Torunn Eik og Line Sanne. Bidragsyttere er Anne-Line Bjerknes, Hilde Dehnæs Hogsnes, Ingunn Skalstad og Trine Solstad.

Gardar, Linda Apalnes / Barn i barnehagen med stort læringspotential : tilrettelegging for evnerike barn 37
Fagbokforlaget, ISBN 9788245038576, 71 s., hæftet, kr. 260,00 / 208,00

Det er mye som tyder på at de evnerike barna ofte ikke får den tilretteleggingen de trenger for å lære seg å yte på sitt beste og for å strekke seg etter å forstå. Det kan føre til undertrykking og liten motivasjon for læring, noe som er en uheldig start på skolegangen. I barnehagen er det mulig å tilrettelegge på en raus og inkluderende måte, slik at det blir en romslig plass der for alle slags barn, de som strever for å lære, de som løper langt foran i forståelsen og alle de andre. Når man tilrettelegger for de barna som har et høyt læringspotensial, gir det bedre læringsmuligheter for alle barna i gruppa, fordi det blir et større mangfold av aktiviteter.

Barn med stort læringspotensial utgjør 3-5 prosent av alle barn. Det betyr at de er å finne i de fleste barnehager. Denne boken tar for seg hva slags tegn evnerike barn viser, og hva man kan gjøre for å bedre deres muligheter for trivsel og læring. Den gir også innspill til hvordan de ansatte og foreldrene kan få et bedre samarbeid. Boken er et bidrag til å øke kunnskapen om evnerike barn i barnehagen, slik at de får et godt og likeverdig tilbud.

Heggstad, Kari Mjaaland / 7 veier til drama : grunnbok i dramapedagogikk for lærere i barnehage og skole (4. utg.) 37
Fagbokforlaget, ISBN 9788245038453, 246 s., hæftet, kr. 593,00 / 474,40

“7 veier til drama” er en grunnbok i drama for lærerutdanningene og barnehagelærerutdanningene. Denne fjerde utgaven er revidert og oppdatert etter nyere forskning og reformer. Boka gir praktiske eksempler på dramaarbeid og skal gjøre leseren i stand til å arbeide med drama og til å utvikle gode opplegg i drama for ulike aldersgrupper.

Kari Mjaaland Heggstad er dosent emeritus og Katrine Heggstad er høgskolelektor og doktorgradsstipendiat ved Høgskolen på Vestlandet.

Nobel, Waldenström Agnes / Vardagslivets alkemi 37
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065321, 351 s., indbundet, kr. 149,00 / 119,20

Vetenskap och utbildning har sedan länge blivit alltmer inriktade på specialisering och avgränsning, vilket lett till stora framgångar. Men samtidigt har vi också fått svårare att överblicka alltmer komplexa sammanhang, som är av betydelse för att på ett mer fullständigt sätt kunna ta hänsyn till vad natur och människa behöver. Rudolf Steiners antroposofi, med sin grund i Goethe och Schiller, representerar ett annat tänkande kring sådana frågor. Praktiska verksamheter på antroposofisk grund inom vitt skilda områden har fått stor spridning och finns idag världen över.

Idag, efter hundra år, visar sig dessa företag ha varit sällsynt förutseende och hållbara inte minst vad gäller vår tids mest brännande frågor kring omsorgen om miljö och människa. Trots det eller kanske

just därför tvingas antroposofin existera i ett slags eget mellanrum, åtskild från allmän kultur och mainstreamdebatt. Det inger förundran.

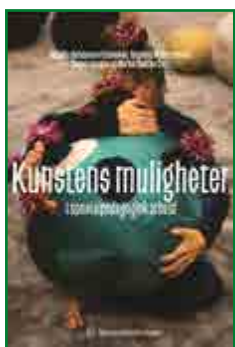
Andersen, Fred Carlo / Ledelse for språklig og kulturelt mangfold i skolen 37.7
Fagbokforlaget, ISBN 9788245039832, 120 s., hæftet, kr. 379,00 / 303,20

Alle elever har krav på et likeverdig tilbud. Det forutsetter blant annet bevissthet om betydningen av minoritetselvers språklige og kulturelle bakgrunn som betingelser for læring, og det kan komme til uttrykk i argumentasjon knyttet til betydningen av å drøfte situasjoner som kan gjøre elevenes opplevelse av tilhørighet i skolen sterkere.

Denne boken bygger på to viktige resonnement: at skoleledelse er viktig for hva som preger en skolekultur, og at god skoleledelse innebærer et bevisst forhold til språklig og kulturelt mangfold. Den har kommet til på bakgrunn av spørsmål knyttet til hvordan skoleledere kan bidra til å legge til rette

for utviklingen av en skole som gir nyankomne elever et likeverdig opplæringsstilbud, og som forbereder alle elever på et mangfoldig samfunn.

Boken er skrevet for skoleledere og studenter i utdanningsledelse og skoleledelse. Den kan med fordel også leses av mellomledere og lærere i skolen og andre som er opptatt av likeverd i skolen.

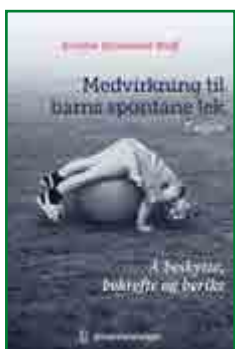
Hanssen, Natallia Bahdanovich (red.) / Kunstens muligheter i spesialpedagogisk arbeid 37.7
Universitetsforlaget, ISBN 9788215057347, 252 s., hæftet, kr. 437,00 / 349,60

Kunst og kultur kan ha en positiv effekt på barn og unges læring, identitetsutvikling og danning. Estetiske og kunstneriske uttrykk, kan for mange barn utgjøre selve mulighetsrommet til å uttrykke følelser, og gi opplevelse av mestring og deltakelse. Kunstens muligheter i spesialpedagogisk arbeid handler om at også de med særlige behov, får sjansen til å engasjere seg i det som skjer med dem selv og andre.

Boka handler om hvordan kunstfagene kan bidra til opplevelser, glede, trivsel og inkludering, for barn med særlige behov i barnehage, skole og på andre arenaer. Forfatterne presenterer ulike perspektiver på kunstnerisk og spesialpedagogisk arbeid innen kunst og håndverk, litteratur,

musikk, dans og drama.

Boka henvender seg til lærerutdanningene og til fagmiljøene innen pedagogikk, spesialpedagogikk og kunst og kulturfag, på høyskole og universitet. Den er også relevant for helse- og sosialfaglige utdanninger. I tillegg retter boka seg mot pedagogisk psykologisk tjeneste og statlige pedagogiske støtte tjenester, foreldre og andre som på ulikt vis arbeider med barn og unge med særlige behov.

Wolf, Kristin Danielsen / Medvirkning til barns spontane lek : å beskytte, bekrefte og berike (2. utg.) 37.24

Universitetsforlaget, ISBN 9788215065717, 138 s., hæftet, kr. 425,00 / 340,00

Boka skal bidra til ny kunnskap, refleksjon og diskusjon omkring barnehagepersonalets mange måter å delta i barns spontane, egeninitierte lek.

Barn har rett til lek, medvirkning, omsorg og beskyttelse i barnehagen. Barnehagepersonalet skal beskytte, bekrefte og berike barns samspill og lek. Personalet bør medvirke til barns spontane lek og sørge for at alle barn har noen å leke med. Det er et profesjons- lek-etisk ansvar å unngå unødige avbrytelser, som avkrefter eller avslutter barns lek.

Med utgangspunkt i det unike barnet og mangfold i barnegrupper viser forfatteren hvordan barnehagepersonalets oppmerksomme nærvær og tilstedeværelse, deres aktive holdning og deltakelse kan beskytte, gi kraft til og berike barns spontane lek.

Boka er basert på et forskningsprosjekt i barnehagefeltet og retter seg mot fag- og forskermiljø i barnehagelærerutdanningen, barnehagelærerstudenter og personalet i barnehagen.

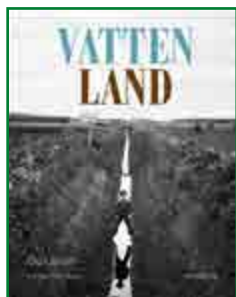

Erlandson, Lars Gunnar / Kräftsignaler 39
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065420, 174 s., indbundet, kr. 375,00 / 300,00

”Har vi i Sverige något skaldjur som det finns så mycket mytbildning omkring som kräftan?” Det frågar sig författaren, kräftfiskaren och journalisten Lars Gunnar Erlandson efter ett helt livs umgänge med det läckra, skalförsedda vattendjuret. I boken går han grundligt tillväga alltifrån de egna fångsterna, koken och kräftskivorna till djurets liv, ändrade livsbetingelser, till utbytet från flodkräftor till signaldito.

Här får vi följa de första signalkräftornas färd från de nordamerikanska sjöarna till inplantering i svenska vatten. Redan då var Erlandson med som journalist och återgav händelserna. Läsaren får likaså följa med på en resa där kräftor är huvudingrediens i de stora kalasen, med passande

drycker ofta skildrade i den svenska litteraturen. Men också om dess roll i storpolitiken med inbjudna statschefer vid kräftfaten. Här berättas även om kräftans roll på matsedeln i andra länder och om hur den fiskas och tillreds på olika sätt. Hur och varför man plötsligt började fiska och laga kräftor för export till svenska kräftätare. Man får även insikter om andra kräftor och besläktade skaldjur, även dessa läcker-heter hamnar på krogarnas bord. Dessutom finns kräftor i helt andra sammanhang, inte lika tilltalande och doftande som på festdukade bord.

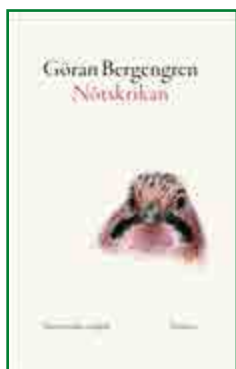
Landin, Bo / Vatten – land : om våtmarkens roll i det utdikade landskapet
Bokförlaget Max Ström, ISBN 9789171265739, 355 s., inbundet, kr. 360,00 / 288,00

50.1

Sverige är ett av världens mest vattenrika länder med drygt 100 000 sjöar. Nästan tio procent av landets yta täcks av vattendrag och sjöar. I hundratals år har vi människor kämpat för att bli av med vatten. Längden på anlagda diken är mycket längre än längden på naturliga vattendrag. Men utdikning leder till att våta livsmiljöer försvinner, att den biologiska mångfalden minskar – och till stora koldioxidutsläpp med kraftig klimatpåverkan. Torrlagda kärr, mossar och sjöar står idag för motsvarande 20 procent av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. Ett varmare klimat leder till stora förändringar i vattenmiljöerna, både i Sverige och på andra kontinenter. Landin och Henrikson

berättar initierat om svält, jordhunger, utdikning, levande landskap – och om återvätningen av Sverige.

I en rikt illustrerad bok tar Bo Landin och Lennart Henrikson oss med på vandringar längs vattendrag som berättar en historia om livet i vattnet och om vattnet som livsförutsättning. Det fritt strömmande vattnet, våra sjöar och tjärnar går hand i hand med utvecklingen av vår kultur. Vi möter vattnet i litteraturen och musiken. Vi människor vill vara vid vatten, bo vid vatten och knyter mycket av vårt kulturella arv till vattendrag och våtmarker. Samtidigt har vi i hundratals år debatterat och lagstiftat om hur vi bäst och snabbast ska göra oss av med vatten: räta ut åar så att de rinner snabbare, sänka sjöar för att skapa potentiell jordbruksmark, dika ut mossar och kärr, dämna älvar så att vattnets kraft kan tämjas i mänsklig tjänst. Kort sagt – den här boken handlar om kampen mellan vatten och land.

Bergengren, Göran / Nötskrikan : tusenårsträdet och fågeln
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065369, 163 s., inbundet, kr. 338,00 / 270,40

58.8

Nötskrikan är knappt duvstor och väger i levande livet omkring ett och ett halvt hekto. Den dominerande färgen är rödgrå, eller grårösa, småfjädrarna på hjässan är lätt uppstående, lite punk. Trots de dämpade färgerna kan man kalla dräkten för brokig. Lite som kamouflageklädsel. När skrikan flyger lyser den vita stjärtröten och vingarna med svarta spetsar ser proportionellt korta ut. Författaren har under ett helt fågelskådarliv studerat denna både högljudda och skygga, intelligenta fågel, den till antalet vår vanligaste kråkfågel. Dess ibland skrämmande oljud, skrån och jamande kontrasterar mot dess skönhet. Inte utan anledning använde Astrid Lindgren henne läten i sina verk. Bergengren har iakttagit fågeln i otaliga situationer, dess vanor och ovanor. Den lever i många varianter runt vår jord, anpassad till yttre omständigheter. Han skriver också om hur den betraktas i

olika kulturer och vilka synsätt den då tillskrivs. Här finns spännande och oanade egenheter.

Boken är vackert illustrerad av konstnären, författaren och zoologen Catarina Lundegårdh som fångar fågelns karaktär och egenheter.

Sortland, Kjersti / Ernæring : mer enn mat og drikke (6. utg.)
Fagbokforlaget, ISBN 9788245036077, 322 s., hæftet, kr. 593,00 / 474,40

61

Ernæring er et grunnleggende behov som sykepleier har ansvar for. I tillegg til grunnleggende ernæringskunnskaper tar boken for seg kosthold ved ulike sykdommer og sykdomstilstander, og kosthold til ulike aldersgrupper. Boken fokuserer også på ernæringens betydning for å forebygge sykdom og underernæring.

I denne oppdaterte utgaven har Kjersti Sortland fått med seg professor og klinisk ernæringsfysiolog Kari Almendingen. Alle kapitlene er oppdatert og i tråd med ny forskning og gjeldende retningslinjer. Boken har også gjennomgått en visuell oppdatering med ny layout.

“Ernæring - mer enn mat og drikke” er en lærebok som først og fremst er beregnet på studenter som tar bachelorutdanning i sykepleie. Boken kan brukes gjennom alle tre årene. Andre helsearbeidere og studenter vil også ha god nytte av boken.

Kjersti Sortland er sykepleier og førstelektor ved OsloMet, Institutt for sykepleie og helsefremmende arbeid. Hun har undervist, veiledet og forsket innenfor både sykepleie og ernæring i mange år, og hun har ledet og deltatt i mange ulike prosjekter knyttet opp mot ernæring.

Kari Almendingen er klinisk ernæringsfysiolog og professor i klinisk ernæring ved OsloMet, Institutt for sykepleie og helsefremmende arbeid. Hun har undervist, veiledet og forsket innenfor ernæringsfaglige problemstillinger i tverrfaglige sammenhenger i mange år.

Jakobsson, Hans / 747-B : den stora vikingen
 Trafik-nostalgiska Förlaget, ISBN 9789189243125, 320 s., inbundet, kr. 135,00 / 108,00

62.95

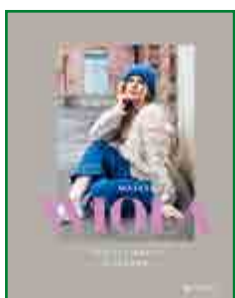
Jetflygets revolution på 1960-talet tog människorna ut i världen. Flygplanen blev större i takt med att resandet ökade. Den första Jumbon kom till Skandinavien 1971 och för första gången berättas nu hela historien om Boeing 747 i SAS.

Engelmark, Embertsén Lena / Granskott, vårbrödd och tjärdoft : om kärleken till det vilda nordiska köket
 Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065406, 167 s., inbundet, kr. 399,00 / 319,20

64.1

Ett enda långt kärleksbrev om smaker fangade i skog och mark, den vilda gastronomins rike. Syrliga, beska eller med en stillnad doft av kumarin - från de 250 atliga vilda växterna och svamparna. Följ med, prova att skaffa, tillaga, ata dem. Bli del av en hogaktuell matlagningskonst. Viktigare än på länge i en foranderlig värld, där klimat- och miljöförändringar påminner oss om existensens granser på en rund, liten jord mitt i den oändliga rymden. Sa har gör vi. På den jordens platt vi skoter om.

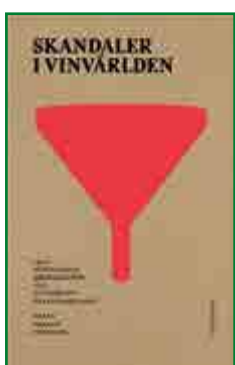

Ødegård, Kristin Wiola / Nye masker fra Wiola
 Gyldendal Norsk Forlag, ISBN 9788205572768, 174 s., inbundet, kr. 479,00 / 383,20

64.64

Ny og inspirerende strikkebok fra Kristin Wiola Ødegård!
 La deg inspirere av Kristin Wiola Ødegårds nye og lekne modeller i denne vakre strikkeboken! Her finner du trendy plagg som er strikket på både tykke og tynne pinner og med garn i ulike tykkelser og kvaliteter - plagg med strukturstrikk og glattstrikk, noen ensfargede og noen flerfargede. Du får 22 oppskrifter på deilige gensere og jakker, myke topper, vester og skjørt, men også tilbehør som varme luer og halser - og en sprek balaklava!

Kristin Wiola Ødegårds stil er unik, og som ingen andre kombinerer hun farger med overraskende og sjarmerende detaljer. Hun oppfordrer deg til å bruke rester fra garnlageret ditt i kombinasjon med nytt garn, og til å være kreativ og sette ditt eget preg på det ferdige resultatet. Boken er nydelig fotografert av Sofie Ødegård.

Franco, Cereceda Johan / Skandaler i vinverlden
 Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065383, 374 s., inbundet, kr. 365,00 / 292,00

66.83

Vin kan liknas vid vilken näring som helst. Det finns bra och dåliga producenter, kvalitetsviner och annat, mer industriellt vin som transporteras i stora tankbilar till en marknad som gladeligen konsumerar vinet till en mycket låg kostnad. Och precis som i alla näringar förekommer det fusk, ibland storskaligt och cyniskt medvetet. Systembolaget har sin muthärva som fortfarande gnager. Vi vet att exklusivt vin kan betinga astronomiska belopp. Det vet också förfalskare som Rudy Kurniawan och Hardy Rodenstock, två av världens främsta vinförfalskare där den ena ökte i fängelse samtidigt som den andra klarade sig undan.

Johan Franco Cereceda skriver i sin bok "Skandaler i vinverlden : från muthärvan på Systembolaget till förfalskade årgångsviner" bland annat om dessa händelser. Skandalerna är dessvärre legio och även om det blir allt svårare satt komma undan, görs det försök.

I all sin förfärlighet har dessa skandaler emellertid kommit att betyda något positivt för vinverlden. Strängare lagstiftning, bättre garantier för att vinet inte är hälsovådligt och en vaksamhet mot rariteter som säljs till alldeles för låga belopp är alla bara en del av de positiva följderna.

Johan Franco Cereceda är en av Sveriges ledande vinskribenter och har varit chefredaktör för flera vinpublikationer, tryckta som digitala, bland annat "Världens Viner" och "World of Wine News". Han är också en flitigt anlita vinföreläsare och grundade hösten 2021 Sveriges nya sommelierutbildning The Wine Hub. Johan har skrivit de prisbelönda böckerna Vino! älskade spanska viner och Fino! om sherry, världens bästa vin.

Dahlqvist, Emma / Flåta : tekniker, material & projekt
Natur & Kultur, ISBN 9789127179523, 140 s., indbundet, kr. 322,00 / 257,60

68.9

Lär dig flåta egna väskor, korgar och accessoarer med naturmaterial som näver, halm eller ullfilt - eller varför inte göra något fint av återbrukade plastband från sopsorteringen? Det går att flåta med nästan allt som kan böjas och formas tredimensionellt!
Runtom i världen har människor flåtat i tiotusen tals år - att flåta är ett av världens äldsta hantverk. I bokens projekt använder du dig av grundläggande och universella tekniker som snedflätning, rakflätning, sjuflätning och hexagonflätning.

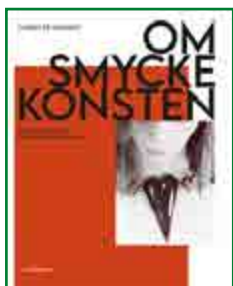

Millroth, Thomas / Olivier Herdies : pionjär och mentor
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065550, 132 s., indbundet, kr. 449,00 / 359,20

72

Olivier Herdies (1906-1993) kom 1937 från Belgien till Sverige. Han var från början poet, men gled över till att teckna och måla på ett "informellt" sätt, dvs. abstrakt utan att vara geometriskt. Det blev explosiva vegetativa världar. Hans bostad och kök i Aspudden i Stockholm blev mötesplats för unga konstnärer från såväl Sverige som kontinenten.
Herdies blev en av de äldre många konstnärer och författare i exil som berikade vårt lands kulturliv från 1940-talet och framåt. Herdies blev en pionjär inom just den informella konsten. Mötet med författaren Rut Hillarp betydde mycket för honom.

Detta är ett varmt porträtt och en introduktion till Olivier Herdies konstnärskap. Parallella texter på svenska och engelska. Thomas Millroth är konstvetare, konstkurator, författare till många konstböcker, kritiker och bl.a. tidigare museichef.

Jonsson, Christer / Om smyckekonsten : kulturhistoria, symbolik och myter
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065468, 304 s., indbundet, kr. 429,00 / 343,20

76

Om smyckekonsten är i sig ett mästerstycke i bokform, en initierad vandring genom konst- och kulturhistorien, författad av en person som är både teoretiker och praktiker, såväl professor som en av landets främsta smyckekonstnärer.

Få lyckas utifrån egen erfarenhet som guld-, silversmed och smyckekonstnär och sällsynt inblick i konstens och konsthantverkets globala historia smälta samman en så välskrivna skildring, också med filosofisk botten. Därtill är boken illustrerad med bilder av klassisk karaktär samtidigt med författarens egna smycken. Boken blir även till en kroppens historia genom berättelser om hur och var människan valt att applicera sina smycken: på något finger, kring halsen, i örat eller näsan, genom läppar, på ankeln eller handleden var det än tillämpas i världen. "I min framställning omfattar termen smyckekonst alla typer av smycken och traditioner inom alla kulturer och med alla slags material, också så kallade etniska smycken och forntida smycken. Det avser alltså inte exklusivt det som man numera ibland associerar med begreppet den experimentella eller konceptuella samtida smyckekonsten som vanligtvis framträder i mer anspråksfulla sammanhang, på utställningar, museer och specialiserade gallerier."

Thømt, Torill / Smijernsbeslag fra norske middelalderkirker
Novus Forlag, ISBN 9788283900934, 167 s., indbundet, kr. 448,00 / 358,40

76.37

Denne boken tar for seg smijernsbeslag på norske middelalderkirker. Dette er første gang stoffet blir presentert i sin helhet, og boken gir en oversikt over utviklingen av beslagene på stavkirker og steinkirker i den grad disse fremdeles finnes. Mye har dessverre gått tapt gjennom århundrene, delvis fordi kirker ble ødelagt eller fordi nye kirker ble bygget med nytt utstyr. Heldigvis har mange beslag blitt reddet ved at dørene eller beslagene ble tatt vare på i nye kirker eller de ble gitt til museer. Forhåpentligvis gir boken en ny forståelse av beslagenes verdi og et ønske om å ta bedre vare på dem i tiden som kommer.

Forfatteren skrev første gang om beslagene i sin magistergrads.avhandling, men den ble aldri publisert. Nå har det gått mange år siden den gang. Mange artikler er blitt skrevet, mange foredrag avholdt og mange reiser foretatt for å se beslag i hele landet og ta bilder av dem. Dessverre er ikke alle beslagene med i boken. Noen er for dårlige, noen eksisterer bare som avtrykk i treverket og atter andre er det ikke mulig å gi en sikker datering på. Men alle hovedtyper beslag er nevnt.

With an English summary.

Andersson-Palme, Laila / Når mørkret søker ljuset : ett operativ i dur och moll
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065390, 194 s., indbundet, kr. 346,00 / 276,80

77.3

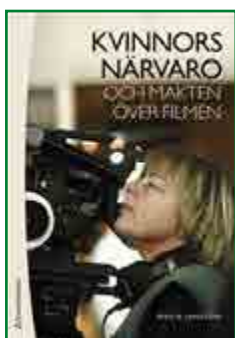
Hovsångerskan Laila Andersson-Palmes aktiva karriär som operasångerska sträcker sig över 35 år. Laila debuterade år 1964 och hon betecknas ofta som en av de sista i raden av sångare från den s.k. Guldåldern i Kungliga Operans historia.

Laila kom att göra bejublade framträdanden på de främsta operascenerna i världen, bl.a. i Bern, Berlin, Wien, Montreal, Rio de Janeiro och i New York. Hon framträdde med världsdirigenter och sjöng med operavärldens andra stora sångarnamn.

Det var en lång, och i viss mån osannolik, resa som hon lyckades göra; från landsbygden i Blekinge, via målmedveten utbildning och sångstudier i skolor samt för sångpedagoger. En livsresa som Laila kom att göra på ett lika hängivet och outtröttligt sätt som en av hennes tidiga svenska föregångare, Jenny Lind. Med okuvlig vilja och en fast övertygelse om att sången skulle bli hennes liv så lyckades Laila också att nå sitt livs mål. Inspelningar av operor där Laila sjunger huvudroller och titelroller utkommer fortfarande, till glädje för Lailas publik i alla åldrar.

I dessa memoarer berättar Laila uppriktigt och fängslande om sitt liv, om alla tillfälligheter, spännande möten, stunder av lycka, sorg och glädje, och t.ex. om det kungastipendium som överraskande tilldelades henne.

Laila var under många år gift med Ulf Palme, en av Sveriges främsta skådespelare i flera decennier under mitten av 1900-talet. Idag är Laila Andersson-Palme pensionerad och bosatt på Ingarö utanför Stockholm. Detta är hennes egna ord, satta på pränt under många år.

Jansson, Maria / Kvinnors närvaro och makten över filmen
Studentlitteratur, ISBN 9789144154152, 242 s., hæftet, kr. 450,00 / 360,00

77.6

Filmbranschen har av tradition varit en mansdominerad arena och trots att allt fler kvinnor tagit sig in i branschen är villkoren fortfarande långt ifrån jämställda. Vad är det då som står på spel när mäns ställning i filmvärlden utmanas? Med utgångspunkt i denna fråga undersöker Maria Jansson hur den svenska filmindustrin och filmpolitiken utvecklats sedan början av 1960-talet. Hon analyserar jämställdhetsreformer och belyser hur kvinnor på filmområdet organiserat sig för att ställa krav på bättre villkor. I boken visas också hur motståndet mot jämställdhet har formerats inom branschen och i debatter i media. Utifrån en analys baserad på ett stort intervjumaterial framträder bilden av en filmbransch, som trots ett omfattande jämställdhetsarbete och närvaron av många starka kvinnor, än

idag är organiserad kring föreställningen om det manliga geniet.

”Kvinnors närvaro och makten över filmen” berör områden som kvinnors villkor på arbetsmarknaden, jämställdhetspolitik och filmbranschens struktur. Boken vänder sig till studenter i genusvetenskap, statsvetenskap, sociologi, filmvetenskap och medie- och kommunikationsvetenskap.

Olstad, Finn / Da sporten erobret Norge : kjønn, klasse, nasjon, modernitet
Dreyers Forlag, ISBN 9788282656290, 268 s., indbundet, kr. 357,00 / 285,60

79.6

Som alle sportsinteresserte vet, er sport mer enn prestasjoner og resultater. Sporten er intimt forbundet med sterke følelser, med fellesskap, identitet og samhold. Likevel er sport i altfor liten grad blitt trukket inn i studier av historie og samfunn.

Denne boka skal bidra til å knytte sammen sport og samfunn. Den tar for seg perioden «da sporten erobret Norge», det vil si tiårene fram mot 1940. Sporten ble en del av tidens store spørsmål, som nasjonalfølelse, forholdet mellom klassene og ikke minst kjønn. Sport var arena for bygging av manlig identitet, samtidig som kvinner kunne signalisere både aksept for tradisjonelle kjønnsgrenser og overskridelse og frigjøring. Sporten kunne inngå i oppdragelses- og disiplineringsprosjekter ovenfra - fra nasjonalt forsvar til helse og sunnhet i det moderne samfunnet - og gi utløp for individuell livsutfoldelse i tross mot samfunnsoppdragere og autoriteter. Sport var kamp, ikke bare på banen, men også om holdninger, verdier og samfunnsutvikling. Sport satte grupper opp mot hverandre, men kunne også samle. Det skulle bli viktig da Norge i 1940 ble angrepet og okkupert.

Ronglas, Lars Tore / Lagspill, læring og ledelse : om lagspillenes didaktikk (2. utg.) 79.6
 Fagbokforlaget, ISBN 9788245040036, 172 s., hæftet, kr. 474,00 / 379,20

Denne boken handler om hvordan lagspillene fungerer og hvordan vi kan lære om og lede i lagspill. Hovedspørsmålet som ligger til grunn for boken, er: Hvordan kan vi som trenere og lærere bidra til konstruktive læringsprosesser i de lagspillfelleskapene vi inngår i? Rekkefølgen på de tre termene i boktittelen - lagspill, læring og ledelse - er et resultat av en bevisst tilnærming:

Tilrettelegging for læring må ta utgangspunkt i det som skal læres. Kapittel 2 og 3 handler derfor om lagspillenes kjennetegn, framvekst, fellestrekk og egenart. Siden lagspill i stor grad er et praktisk kunnskapsområde, står praksislæring i sentrum i kapittel 4. Hva ligger i læring som begrep og

læring som prosess? Sammenhengen mellom læring i lagspill, læring om lagspill og læring gjennom lagspill framheves. I kapittel 5 og 6 flytter vi fokuset fra de lærende til den som er ment å stimulere læringsprosessene - treneren eller læreren. Her drøftes ulike former for tilrettelegging og veiledning, lagspilatrenerens rolle som leder. Hovedspørsmålet her er hvordan treneren kan utvikle seg til å bli en mer reflekterende praktiker. Denne andre utgaven er ajourført med nyere referanser og ny forskning.

Storø, Jan / Skriv en fagbok! : en bruksbok for deg som skal skrive sakprosa 80
 Fagbokforlaget, ISBN 9788245039863, 204 s., hæftet, kr. 438,00 / 350,40

Dette er en bok om å skrive. Forfatteren har selv lang erfaring som skriver, og presenterer her noen grunnleggende ferdigheter i skrivehåndverket. Hans mål er å bidra til at også fagskrivere, som ofte følger den mer regelstyrte akademiske skriveformen, kan utvikle en friere form som bygger på god formidling gjennom en fortellende skrivestil.

Et hovedbudskap er at det å skrive er en kreativ aktivitet og et håndverk som man kan lære seg ved å trene. Skrivningen er skapende virksomhet, selv om den handler om fag, forskning og teori.

Å skrive en fagbok er å stikke hodet fram. Noen gjør det uten videre. Andre må jobbe med seg selv først, enten det er for å våge å ta rommet eller for å utvikle seg som skriver. I denne boka får den uerfarne fagskriveren tips til å arbeide både med sine skriveferdigheter og med å styrke sin tro på egen skrivning.

Boka inneholder mange eksempler og tips til formidling av fag.

Jan Storø er dosent i sosialpedagogikk ved Institutt for sosialfag, OsloMet. Han underviser på bachelorutdanningen til barnevernpedagog og er spesielt opptatt av sosialpedagogikk, vitenskapsteori, språk, fagskriving - og film.

Kjørstad, Jan / Menneskets bølger : essays og artikler 81
 Aschehoug, ISBN 9788203394485, 271 s., indbundet, kr. 432,00 / 345,60

“Gi meg en god blyant og jeg skal rokke verden”, skriver Jan Kjørstad i denne essaysamlingen. Han røper særtrekk ved sin arbeidsmetode og følger romanprosessen fra idé til ferdig bok. Han forteller også om hvordan det å lese Virginia Woolfs *The Waves* fem ganger i løpet av tretti år har satt tydelige spor i nær sagt alle hans romaner.

Her kan man lese om skjulte perler i norsk prosa, og om forfattere som tør å bryte forventningene, om kvalitetskriterier som ikke brukes av kritikerne, og om hvor sørgelig raskt en forfatter blir glemt. Kjørstad skriver også om Norges stormannsgalskap på bokmessen i Frankfurt, om å bli panisk sosial under pandemien, og han gir et bud på den nye fortellingen om Norge.

Dette er Jan Kjørstad femte essaysamling, med en tittel som antyder både en poetikk og et menneskesyn. Samtidig er disse essayene også søking etter ideer som kan fornye dagens roman.

Westö, Kjell & Mårten / Åren : två bröder berättar 81.7
 Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100193706, 270 s., indbundet, kr. 312,00 / 249,60

I “Åren” berättar bröderna Mårten och Kjell Westö om sina liv: om uppväxt och tonår, vuxenblivande och åldrande, och om författaryrket som de båda valde. En del minnen överlappar varandra, men lika ofta bjuder bröderna på kompletterande berättelser från en värld i ständig förvandling. Åren är fylld av perspektivrika och personliga skildringar av hur det var att växa upp i Finland under re-kordåren, i ett land och en familj där det förflutna ständigt har gjort sig påmint.

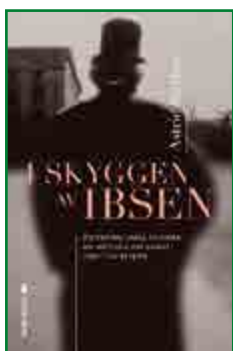

Åsbrink, Elisabeth / Mitt stora vackra hat : en biografi över Victoria Benedictsson
Bokförlaget Polaris, ISBN 9789177953852, 544 s., inbundet, kr. 344,00 / 275,20

81.7

Är kvinnan en hona eller en människa? Är mannen en härskare eller en slav? Ska förnuft råda eller den kristna moralen? Frågorna som formulerades under andra halvan av 1800-talet satte Europa i brand, och det var författare och intellektuella i Norden, med namn som Ibsen, Strindberg och Leffler, som tände stubinen.

Alla ville till Köpenhamn, för här fanns alltings centrum, litteraturkritikern Georg Brandes, det moderna Nordens gudfar. Hit drogs också Victoria Benedictsson, en postmästarfru från Hörby, som gjort succé under pseudonymen Ernst Ahlgren. Hennes oförutsägbarhet och självständighet har fascinerat läsare och uttolkare in i våra dagar. Liksom hennes självmord: dog hon av olycklig kärlek till Georg Brandes, resultatet av övergrepp i barndomen eller var självmordet en logisk följd av att ha levtt i ett patriarkalt system? Elisabeth Åsbrink har i sin nya biografi följt Victoria Benedictsson/Ernst Ahlgren tätt i spåren. Från gården på Söderslätt över det klaustrofobiska äkta hemmet i postmästarbostaden i Hörby till rummet på hotell Leopold i Köpenhamn där hennes liv tog slut, när hon bara var trettioåttå år. Det här är en biografi om en tänkande kvinna som försökte spränga könsgränserna och slutade sitt liv i ett crescendo av emotioner, i en tid besatt av litteratur, sex och död.

Sæther, Astrid / I skyggen av Ibsen : dikterens unge kvinner : en historie om kunst, makt og begjær
81.55 Gyldendal Norsk Forlag, ISBN 9788205556553, 311 s., inbundet, kr. 448,00 / 358,40

Slutten av 1800-tallet: En aldrende Henrik Ibsen, på høyden av sin karriere, og fire unge kvinner. Dette er historier om forelskelse, makt og begjær i et Europa i endring.

Hvem var de fire unge kvinnene som Henrik Ibsen i løpet av ti år - fra 1889 til 1899 - ble heftig forelsket og dypt engasjert i? Han kalte dem sine "prinsesser", og forholdet til den ene ble avløst av forholdet til en ny. De het Emilie Bardach, Helene Raff, Hildur Andersen og Rosa von Fitinghoff, og kom fra fire store byer i Europa: Wien, München, Kristiania og Stockholm.

Den aldrende Ibsen var på 1890-tallet en slags superstjerne innen kunst- og teaterverdenen; han var berømt, rik og fetert, og dessuten kjent som en stor forkjemper for kvinners frihet og selvstendighet.

De unge kvinnene falt for Ibsen, og brevvekslingen og dagbøkene deres dokumenterer sterke historier om begjær og makt, men også om dikterens kyniske behov for nye erfaringer med kvinner, i kunstens tjeneste. Kvinnenes liv kom til å endre seg dramatisk etter møtet med kunstneren.

Ibsen-forsker Astrid Sæther har lest kvinnenes livshistorier fra deres vinkel og satt dem inn i samtiden. Hun tar et oppgjør med tidligere Ibsen-biografer som har tegnet bilder av kvinnene som alt fra rovdyr og fristerinner til opphøyde musere. Denne boken forteller en annen historie.

Aubert, Marie / Jeg er egentlig ikke sånn : roman
Forlaget Oktober, ISBN 9788249525546, 213 s., inbundet, kr. 465,00 / 372,00

85

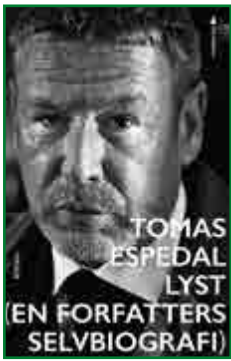
Det er mai, og Linnea skal konfirmeres. Bunaden henger klar til den store festen, men Linnea sykler hvileløst omkring etter en avvisning hun ikke kan håndtere.

Hanne har gått ned så mye i vekt at folk i hjembygda ikke kjenner henne igjen. Hun kommer til niesens konfirmasjon med ny kjæreste og et voksende ubehag.

Bård, Linneas far, har hele livet vært fast bestemt på å være en bedre mann enn faren sin. Men hva slags mann blir han nå som tingene har begynt å glipe?

Bestefar Nils har alltid bare villet det beste. Og likevel ser det ikke ut til å bli godt nok.

"Jeg er egentlig ikke sånn" er en roman om frykten for de andres blick og lengselen etter å bli sett, og om det risikable i å slippe et annet menneske innpå seg.

Espedal, Tomas / *Lyst* (en forfatters selvbiografi)
 Gyldendal Norsk Forlag, ISBN 9788205571198, 372 s., hæftet, kr. 479,00 / 383,20

En roman i to deler.
 "Lyst" er en roman om å lese og skrive. Om glemsel og erindring.
 Om reiser og kjærlighetsforhold.
 Om stedets betydning for det å skrive. Om byer. Om skriveår i København.
 Om å finne de ideelle skrivestedene, arbeidstidene. Om å skrive om natten. Om å skrive for hånd.
 Om andre forfattere. Om vennskap.
 Om penger og god og dårlig økonomi.
 Hvordan blir man forfatter? Er det mulig å gjøre det å skrive til et yrke? Kan man leve av det? Og

hvilket liv blir det?

Innhold: Lesefruktur ; Fruktene av et arbeid. 2 bind i eske

Jacobsen, Roy / *De uverdige*
 Cappelen Damm, ISBN 9788202774325, 283 s., indbundet, kr. 475,00 / 380,00

I Roy Jacobsens roman "De uverdige" følger vi en gjeng gutter og jenter fra en bygård på østkanten i Oslo under den tyske okkupasjonen. De lever i fattigdom, men bidrar på kreativt vis ved å svindle, stjele som ravner, forfalske dokumenter og begå omfattende innbrudd. De kvier seg heller ikke for å utnytte fienden.
 Med denne barneflokkens tegner den prisbelønte forfatteren et brutalt ærlig og varmt portrett av et miljø, en tid og en hverdag som til nå har vært nær sagt fraværende i krigshistorien. Dette er en Roy Jacobsen-roman av aller beste merke.
 "De uverdige" er både brutal og underholdende, en klok perle av en fortelling, skrevet av en forfatter på hjemmebane.

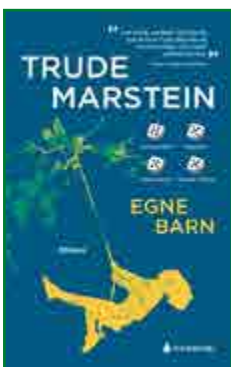
85

Johannessen, Bjørn Olaf / *Gutta på skauen*
 Cappelen Damm, ISBN 9788202749729, 285 s., paperback, kr. 215,00 / 172,00

1. september 1939 gikk Hitler inn i Polen, og andre verdenskrig var i gang. Norge erklærte seg nøytralt, men et halvt år senere, 9. april 1940, invaderte tyskerne likevel landet. Kongen og regjeringen forlot landet for å drive kampen videre fra London.
 I årene som fulgte, valgte mange unge norske kvinner og menn å bli del av motstandsgrupper, ofte med stor fare for eget liv. Noen av disse gruppene dro til skogs for å drive motstandsarbeidet derfra. Dette er fortellingen om en slik gruppe.
 Boka er skrevet av Loe, Schreiner & Johannessen som er teamet bak NRK-serien "Kampen for tilværelsen".

85

Marstein, Trude / *Egne barn : roman*
 Gyldendal Norsk Forlag, ISBN 9788205572249, 328 s., indbundet, kr. 479,00 / 383,20

Det er juni, og Anja og kjæresten Pål er på vei til torpet i Sverige som Anja fremdeles eier sammen med eksmannen Ivar. Det skal være dugnadshelg, kledningen skal vaskes og males. Ivar og samboeren Solveig er med, og alle barna er der.
 Da Lotte fikk høre om fellesdugnad på torpet, sa hun:
 «Jeg fatter ikke hvorfor dere skal komme da, jeg fatter ikke hvorfor du og pappa skal late som at dere er venner.» Vi spiste middag, hun stakk gaffelen i en kjøttbolle, hun er fjorten.
 «Dere hater jo hverandre, kan dere ikke bare fortsette med det?»
 Jeg ble helt på gråten av en sånn beskyldning, jeg klarte nesten ikke snakke.
 «Det gjør vi vel ikke», sa jeg. «Det har vi aldri gjort.»

Egne barn handler om ambisjoner og skuffelser, om pretensjoner og avsløringer. Om vår jakt på tilhørighet og mening, på beruselse og overskridelse. Om barna og makten man har og ikke har over dem, ansvaret og lengselen etter frihet. Og om gleden og kjærligheten som dukker opp glimtvis, nærmest ved en tilfeldighet.

85

Ravatn, Agnes / Gjestene : roman

Samlaget, ISBN 9788234003349, 174 s., indbundet, kr. 460,00 / 368,00

”Hytta var ikkje så prangande og vulgær som eg hadde håpa, tvert imot var ho smakfull og diskret, i grånande tre, glas og naturstein.

Ja, dette var - hm, sa eg og kom ikkje på noko. Eg hadde ønskt meg noko meir invaderande og blautkakeaktig kritikkkverdig. Her var det ved første augekast ingenting Kai og eg kunne latterleggjere og håne og styrke alliansen vår på kostnad av, berre miljøvennlege materiale og ekstreme privilegium.”

Karin og Kai takkar motvillig ja til å låne ei luksuriøs hytte ved Oslofjorden. Men Karin er ikkje noko skjergardsmenneske, og det som kunne ha blitt eit fint avbrekk frå kvardagen, blir i staden ei påminning om alt det ho ikkje har. I møte med hyttenaboane, eit kjent forfattarpar, kjem Karin i skade for å

servere ei kvit løgn, og snart har ho og Kai vikla seg inn i noko dei ikkje så lett kan vikle seg ut av.

Gjestene er ein roman om å samanlikne seg med andre og komme til kort.

Anyuru, Johannes / Ixelles : roman

Norstedts, ISBN 9789113121741, 422 s., indbundet, kr. 369,00 / 295,20

Nominerad till Augustpriset för Årets Skönlitterära Bok 2022

Sedan Mio dog har Rut ensam uppfostrat den son de fick tillsammans, och skapat ett liv åt dem: hon har ett hus vid havet, en del i rikedom, och anställning på den gåtfulla ”agenturen”, som med hjälp av fiktiva röster manipulerar offentligheten. Pojken, som nu är tio år, vet ingenting om sin far: inte hur han levde, inte hur han dog. Han är trygg. Räddad.

En dag får Rut höra att det på ett sjukhus ligger en medvetlös pojke som har en inspelning med Mios röst. Hon plockar med darrande händer den alderdomliga cd-spelaren ur hans ryggsäck. Skivan i den skimrar som guld. Det är Mio som talar på den. Mio som borde vara död. Han säger:

”Det finns tak här där man ser ända ut till havet. Här i biblioteket över ingenting.”

Johannes Anyurus nya roman, den första sedan augustivinnaren De kommer att drunkna i sina mödrars tårar, är en polyfon och vindlande roman om vänskap och längtan, och ett kärleksbrev till fiktion, påhittade liv och bibliotek.

Farrokhzad, Athena / Åsnans år

Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100198558, 114 s., hardback, kr. 348,00 / 278,40

I sin nya bok återvänder Athena Farrokhzad till centrala teman i sitt författarskap, nu genom åsnans gestalt. Denna djurvärldens proletär som dumförklaras för att exploateras, denna migrant som aldrig får lägga ner sin last. Diktsviten rör sig

från berättarjagets vardag till vilda fantasier om åsnans olika skepnader och längtansfulla sånger om dess stundande uppror. Arbetskritiken samsas med skildringar av döden i diasporan, och moderskapet framträder i ett nytt sken under stoets antropomorfa natt. Farrokhzad ansluter sig till en litterär tradition från Mulla Nasruddin till Juan Ramón Jiménez, där lor gått med i RAF och alla år är åsnans.

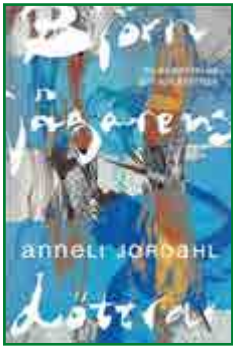

Johansson, Henrik / Fruktansvärda arbetsplatser jag besökt och de vackra människor jag där mött

Verbal Förlag, ISBN 9789189524101, 190 s., häftet, kr. 419,00 / 335,20

”Fruktansvärda arbetsplatser jag besökt och de vackra människor jag där mött” är ett poetiskt CV. En absurd och bitterljuv resa genom ett yrkesliv som börjar på praktikplatser och slutar i ett författarskap. Arbetskritiken löper som en röd tråd genom sidorna, i tät dialog med delar av den svenska litteraturhistorien.

Henrik Johansson (f. 1973) har kallats en förnyare av svensk arbetarlitteratur och med denna samling förnyar han sig i vandrigen från prosa till dialogisk dikt.

Jordahl, Anneli / Björnjägarrens döttrar : en berättelse om sju systrar
Norstedts, ISBN 9789113118383, 333 s., inbunden, kr. 358,00 / 286,40

Nominerad till Augustpriset för Årets Skönlitterära Bok 2022

Det skvallrades jämt om den beryktade björnjägarrens sju döttrar. Meningarna gick isär. Levde de verkligen på helt egen hand ute i vildmarken? Det påstods att de tillbringade all sin tid med att jaga, bada och brottas, förutom när de drack sig stupfulla på hembränt och porter. Ibland syntes de på marknaden där de sålde björnskin och dansade lättklädda och uppspelta när försäljningen gått över förväntan.

En kvinna bestämmer sig för att i hembygdsföreningens årsbok nedteckna de sju systrarna Leskinens vilda historia. Varför gick de aldrig i skola? Varför ville de leva isolerade i ödemarken, femton mil från närmaste stad? Varför betedde de sig som grovhuggna pojkar?

Det blir till en berättelse om vrede och sorg, om ensamhet och gemenskap, om syskonrivalitet och en förhöjd livskänsla i den krävande tillvaron långt in i vildmarken.

Anneli Jordahl har inspirerats av Aleksis Kivis finska romanklassiker "Sju bröder" från 1870 men har valt att flytta berättelsen till nutid och till namnlösa platser i Finland - och att istället placera sju systrar i förgrunden.

Kepler, Lars (pseud.) / Spindeln

Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100167110, inbunden, kr. 389,00 / 311,20

För tre år sedan fick Saga Bauer ett vykort med en hotfull text om en pistol med nio vita kulor – varav en väntar på Joona Linna. Det stod att hon var den enda som skulle kunna rädda honom. Hon visade kortet för Joona, men tiden gick och hotet bleknade som en meningslös provokation. Fram till nu. En säck med en nästan fullständigt upplöst kropp hittas fastsurrad i ett träd i Kapellskär. På mordplatsen återfinns en mjölkvit patronhylsa. Via komplicerade gåtor börjar en bestialisk förövare ge polisen möjligheten att stoppa serien av mord.

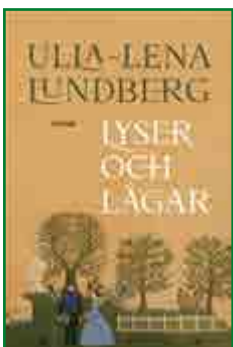
Joona Linna och Saga Bauer kämpar sida vid sida för att lägga pusslet och rädda de utsedda offren innan det är för sent. Den våldsamma jakten blir alltmer desperat. Kanske är denna seriemördare omöjlig att stoppa, kanske sitter de redan fast i spindelnätet.

Lugn, Kristina / "Inte alls dåligt" : efterlämnade dikter

Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100199166, 80 s., inbunden, kr. 359,00 / 287,20

"En av de sista gångerna Kristina Lugn och jag sågs över te och scones berättade hon om en pärm med dikter och diktutkast som hon inte sett i på mycket länge. 'Det var inte alls dåligt', var hennes kommentar. 'Inte alls dåligt' blev den självklara titeln på den postuma diktsamling som i samarbete med förläggaren Lina Rydén Reynolds vuxit fram ur en stor och osorterad mängd efterlämnade skisser, utkast och avslutade dikter."

Lundberg, Ulla-Lena / Lyser och lågar

Förlaget M, ISBN 9789523334700, 378 s., inbunden, kr. 446,00 / 356,80

Värme och ljus är förutsättningen för överlevnad under vintrarna i Norden. På samma sätt är det den brinnande idealismen och hänförelsens eld som åstadkommer förändring i Finland under slutet av 1800-talet, de stora folkrörelsernas tid.

I Ulla-Lena Lundbergs nya roman "Lyser och lågar" får vi följa tre kärlekspar ur tre generationer från analfabetism via fruntimmersskolor och universitet till istadig skolvägran. I centrum står Finns folkhögskola, en historisk institution. Själva grundandet är en triumf, och här utspelar sig under åren livgivandesamtal och diskussioner. Under förryskningsperioden är avvägningen mellan aktivism och laglydighet ett konfliktämne. Långa perioder måste Finlands öden stå tillbaka för det enskilda livet.

"Lyser och lågar" handlar om den brinnande kampen för folkbildning och upplysning, om de personliga sorgerna och vardagsslitet och om den glödande, allt uppslukande kärleken.

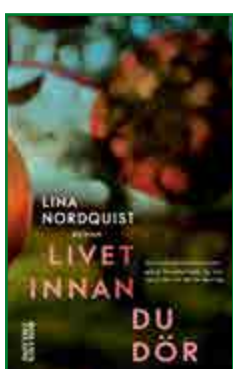
Mohammed, Iman / *Minnen av infraröd*
 Norstedts, ISBN 9789113118420, 73 s., indbundet, kr. 369,00 / 295,20

Nominerad till Augustpriset för Årets Skönlitterära Bok 2022

”månen lockar mig att dra ut och härja komma nära, sminket i plastpåse gulbleka strumpor höga klackar vid perrongen, doft av aska under skallen och käkarna, det som var tänder nu vassa rötter, jag gör hål i bilden öppnar upp världen som en fasansfull ros”

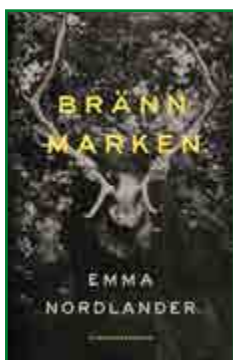
Iman Mohammeds nya diktsamling ”Minnen av infraröd” är både klarsynt och mystisk. Poeten fortsätter skriva fram bilder på det säregna sätt hon utvecklat sedan hennes dikter först publicerades i Brombergs poesiantologi *Blå Blixt* 2013.

Diktarna i ”Minnen av infraröd” återger en vardag där förlust och våld läcker in i det förväntat trygga. Dess visuella språk angriper våra sinnen, förvränger men synliggör samtidigt detaljerna i en mörkt skimrande verklighet. Mohammed skriver fram ett surrealistiskt drömlandskap som visar sig i ögonen, om händer som tillagar tillblivelsens mat, om händer som håller i varandra för sista gången. Ögonen är nya och de är tusentals år.

Nordquist, Lina / *Livet innan du dör*
 Romanus & Selling, ISBN 9789189501393, 300 s., indbundet, kr. 362,00 / 289,60

I ett vanligt villaområde i Uppsala bor fyra grannar, var och en med sitt eget bagage. En korsade fyra hav för kärlekens skull, en är yrkeskriminell, en är företagare och den fjärde var polis tills han tvingades sluta. Grannarna möts av en slump en julkväll. Deras berättelser väver en skröna om värme och längtan efter försoning, men också om skam och sönderfall. I villaidyllen står väldigt lite rätt till. Några timmar förflyter och det skaver alltmer. När grannarna skiljs åt är en av dem död. ”Livet innan du dör” är Lina Nordquists andra roman efter den kritikerhyllade ”Dit du går, följer jag” (2021).

Nordlander, Emma / *Bränn marken*
 Norstedts, ISBN 9789113119786, 304 s., indbundet, kr. 356,00 / 284,80

Efter fyra år i fängelse har Elin avtjänat sitt straff. Hon återvänder till sitt barndomshem i Småland för att börja ett nytt liv. Under samma tak bor också modern och Elins femåriga son. Deras tillvaro kullkastas av Elins plötsliga uppdykande. Varken omvärlden eller hon själv verkar vara redo att förlåta det hon gjort. Att hon tagit en mans liv.

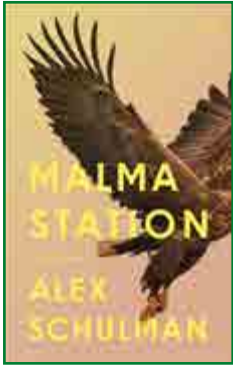
I moderns nya pojkvän hittar hon någon att anförtro sig till. Han framkallar känslor och minnen hon trodde sig ha trängt bort. Men är allt verkligen av godo? Snart dras snaran åt och Elin tvingas agera innan det är för sent.

”Bränn marken” är en spänningsroman om att våga och orka göra det som är rätt - även om det innebär att offra allt. Boken är Emma Nordlanders andra roman och hennes första i spänningsgenren.

Ohlsson, Bengt / *Föda åt min hämnd*
 Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100198589, 228 s., indbundet, kr. 379,00 / 303,20

September 1940. Slaget om Storbritannien rasar. Sebastian Sanzinger är stridsflygare i Luftwaffe, stationerad vid franska kusten. Hemma väntar fästmon Anna. Tanken på deras bröllop, och det frikostigt utportionerade metamfetaminet Pervitin, är det enda som håller honom uppe. Under en bombråd råkar han ut för ett motorfel och vänder tillbaka. En handling som får avgörande konsekvenser. Bengt Ohlssons roman är en lågmäld och hudnära berättelse om en ung idealist som sjunker allt djupare ner i förnedringen, både som man och som medborgare.

Schulman, Alex / Malma station
Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100191436, 249 s., inbundet, kr. 379,00 / 303,20

Alex Schulmans nya roman utspelar sig på ett tåg. Fem personer är på resa genom Sverige: ett gift par i kris, en ensamstående far och hans dotter, och en kvinna som söker svaret på en gåta som hennes mamma lämnat efter sig.

De reser alla mot Malma station och varken de eller läsaren vet hur deras öden hänger samman, eller anar att det som händer på slutdestinationen kommer att omdefiniera deras liv. Malma station är en drabbande berättelse om familjehemligheter och oförrätter som gått i arv genom generationer – och jakten på sanningen som kan förändra allt.

Sem-Sandberg, Steve / Oceanen : en berättelse om filosofen Jean-Jacques Rousseaus vistelse på Île Saint-Pierre i Biennesjön, republiken Bern
Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100190897, 254 s., inbundet, kr. 384,00 / 307,20

Hösten 1765 tillbringar Jean-Jacques Rousseau 45 dygn på Île Saint-Pierre, en ö i republiken Bern. Verk som Julie eller Den nya Héloïse, Om samhällsfördraget och Émile har på bara några år gjort filosofen till en av Europas mest omtalade personer. Inte minst väcker de upplysta resonemangen om religion i Émile anstöt och han jagas, först från Frankrike, sedan från Schweiz, anklagad för att vara en avfälling. Steve Sem-Sandbergs "Oceanen" är en stark och gripande roman om en kompromisslös solitär som i växterna han samlar på ön ser den enda möjliga tillflykten. Men snart kan filosofen inte fly längre. På natten kommer de oförsonliga drömmarna, och förflutna handlingar han länge valt att inte kännas vid tränger sig på likt vattnet som stiger kring ön.

Sonnevi, Göran / För vem talar jag framtidens språk : dikter
Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100198404, 220 s., inbundet, kr. 369,00 / 295,20

"Så närmar sig ljusets krön Också det ska vi passera Det som också är mörkrets Som vore döden och livet syskon Eller älskande, hand i hand På berget innanför murarna fanns blodnäva, i sin purpur, gul sedum, brudbrödets vippor Flockar av tulkört Mellan blommande vildrosor, överblommat slån Höga lönnar, som väntade de på stormen Hetta Ska vi klara detta? Provsvar Diagnoser Den blinda strävan" att övervinna allt detta Då också livet? Ja Som vore vi själva änglar

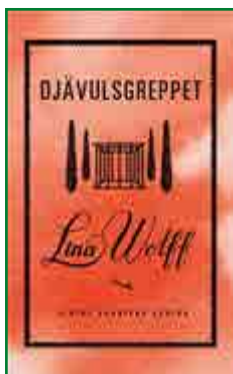
Göran Sonnevis nya diktsamling är tillkommen under pandemins tid. Denna nya osäkerhet vävs in bland de motiv som fortsätter flöda genom hans poesi i ett oavbrutet prövande, ifrågasättande, förnimmande. Musiken, politiken, kärleken, och det egna åldrandet. Tidens och språkets ständiga förvandling, hoten mot demokratin. De uppmärksamma iakttagelserna av fåglar, fjärilar, växter. Samtalen med vännerna, levande och döda.

Västerbro, Magnus / Den svarta boken : små berättelser om död och förvandling
Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100198459, 213 s., inbundet, kr. 379,00 / 303,20

"Den svarta boken : små berättelser om död och förvandling" är Magnus Västerbros första skönlitterära bok. Här blandas historia och nutid, ibland med utgångspunkt i verkliga händelser, ibland hämtat ur författarens dagdrömmar, mardrömmar och fantasier. Antika häxor, medeltida vampyrer och osaliga andar från alla tider varvas med berättelser om helveten på – och under – jorden. Det är skräckfyllt och spöklikt, ofta makabert men också oavbrutet fascinerande.

Wolff, Lina / Djävulsgreppet

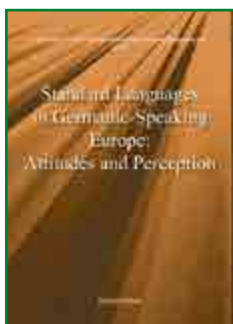
Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100196493, 270 s., inbundet, kr. 365,00 / 292,00

87

”Vid vilken tidpunkt spårar allt ur? Några veckor senare ska hon försöka kartlägga händelseförloppet, försöka förstå i vilket ögonblick kompassen förlorar norrläget.”

En kvinna anländer till Florens där allt tycks henne främmande och överväldigande. Tegeltaken, kyrktornen, alla älskande par. Mannen hon har träffat. Hon tänker att hon själv kommer från en mycket karg trakt, har mycket att lära, och att han kan vara den som tinar den bottenfrusna jorden inom henne.

Det här är berättelsen om de två, om deras kroppar och sinnen. Om hennes grepp om honom, och hans allt hårdare grepp om henne. Djävulsgreppet.

Lenz, Alexandra N. (ed.) / Standard languages in Germanic-speaking Europe : attitudes and perception

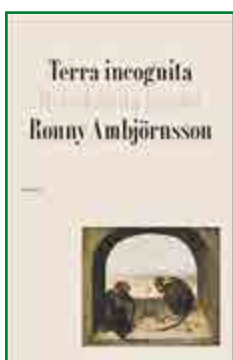
Novus Forlag, ISBN 9788270999347, 237 s., inbundet, kr. 493,00 / 394,40

89

This book is the fourth publication from the international group of researchers involved in developing the SLICE programme, SLICE being an acronym for Standard Language Ideology in Contemporary Europe.

SLICE is interested in ideologies of language as much as in the forms and functions of languages themselves, and in exploring how ideology can be made visible by different research methods. This implies a commitment to researching the attitudes and value-structures that underpin attributions of

'standard', potential subjective complexities and shifts in these subjectivities.

Ambjörnsson, Ronny / Terra incognita : det okända landet

Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065598, 331 s., häftet, kr. 337,00 / 269,60

90.1

I en fin kombination av bildning och det personliga skriver Ronny Ambjörnsson i denna essäsamling om alltifrån de stora grekiska filosofernas spörsmål under antiken till dagens forskning om äldrevård och exoskelett. Vi läser om vänskap, vad som skiljer den från kärlek, om åldrande, döden och melankolin. Men också om ämnen såsom religion, mänskliga rättigheter, motsättningar mellan öst och väst, och om de första människorna på jorden, neandertalarna och Eva och Adam.

Det är med glimten i ögat, en underfundighet och humor som Ambjörnsson berättar om sin barndom, och vackert skildrar han sin kärlek till sin nyligen bortgångna dotter och till sin fru. Detta blandat med så mycket allmänbildning och kunskap som man som läsare kan begära. Uppläst och upplyft

lägger man boken åt sidan.

Ronny Ambjörnsson är professor emeritus i idéhistoria och författare till en rad uppmärksammade böcker.

Andersson, Kent / Jernålderns symboler och dolda budskap

Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065338, 288 s., inbundet, kr. 375,00 / 300,00

91.155

”Arkeologiska föremål och fynd kommer alltid att ruva på hemligheter”, skriver Kent Andersson inledningsvis i denna välillustrerade, faktafyllda och ledigt berättade historia från den långa järnåldern.

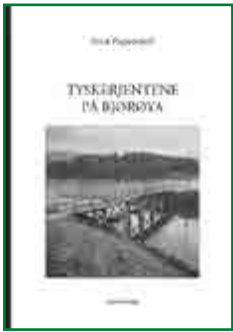
Fokus ligger naturligtvis på Sverige med de nutida gränserna. Fynden är rikliga. Banden till Romariket och till den islamiska världen fanns redan då fynden berättar. Författaren introducerar både hemligheter och gåtfulla symboler.

Vad avslöjar fynden? De olika mynten, runinskrifterna, de fester som anordnades och vad som bjöds? Hur gjordes guldringar, bältspännen, svärdsfästen hur fick man fatt på guldet och silvret?

Här har man grävt fram verkstäder, men vad tillverkades? Och varför gjordes de olika gravarna, där ibland den döda kroppen brändes, ofta tillsammans med både tjänare och husdjur.

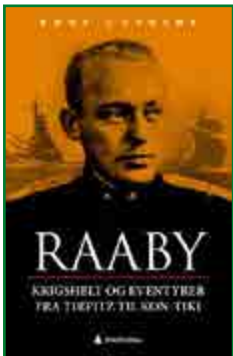
Och hur såg mötet ut för nordborna inför det skrivna språket? Vad berättar runstenarnas budskap om och hur förändrades det? Offer gjordes i sjöar och våtmarker av dåtidens människor varför och med vad?

Här finns mängder av frågor, många tänkbara tolkningar. Lämnings skvallrar om vida kontakter. Bildmaterialet är stort och läsningen fascinerande. Jernålderslivet kommer närmare.

Papendorf, Knut / Tyskerjentene på Bjørøya (2. utg.)
Novus Forlag, ISBN 9788283900903, 208 s., hæftet, kr. 378,00 / 302,40

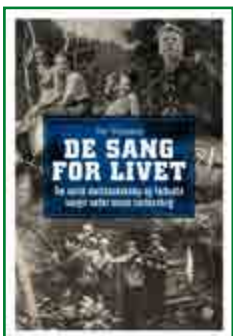
Prosesen med etableringen av Bjørøya interneringsleir og dens hjemmelsgrunnlag i lov om bekjempelse av kjønnsykdommer m.v. av 22. juni 1944, viser det tette samarbeidet mellom Medisinaldirektoratet i det nazifiserte Innenriksdepartementet, den tyske Gesundheitsabteilung lokalisert i Reichskommissariatet, Organisation Todt og tysk sikkerhetspoliti.

Støvne, Knut J. / Raaby : krigshelt og eventyrer : fra Tirpitz til Kon-Tiki
Gyldendal Norsk Forlag, ISBN 9788205563933, 300 s., indbundet, kr. 481,00 / 384,80

Torstein Raabys liv var fullt av paradokser og mysterier, og han etterlot seg en rekke myter og ubesvarte spørsmål da han overraskende gikk bort i 1964. Han gikk blant annet under dekke av å være NS-sympatisør og opererte en illegal radiosender midt i Nazi-Tysklands viktigste flåtebase uten å bli avslørt. Raaby er en av Norges høyest dekorerte krigshelter, en iskald spion, eventyrer, agent for både Storbritannia og Sovjetunionen som etter dramatiske år under krigen også deltok både på Kon-Tiki og flere andre ekspedisjoner.

“Raaby : krigshelt og eventyrer” er basert på tidligere ukjente kilder og er den første biografien om denne enestående norske krigshelten og eventyreren.

Vollestad, Per / De sang for livet : om norsk motstandskamp og forbudte sanger under annen verdenskrig
Kagge, ISBN 9788248929734, 295 s., indbundet, kr. 530,00 / 424,00

En levende fortelling om sangens og kulturens betydning for et folk i krise. Med “De sang for livet” kaster Per Vollestad nytt lys over i hverdagsliv og motstandskamp under annen verdenskrig. Denne boka handler om illegale og forbudte sanger under annen verdenskrig, og dem som sang dem. Sanger skrevet av fanger, motstandsfolk, norske kvinner og menn i hus og hytter. Det handler om hverdagsliv, harselas og galgenhumor, om å sno seg unna sensurmyndighetene, om gutta på skauens og Milorgs kampsanger, om musikk- og revylivet under krigen, om sang bak piggråden i både fange- og konsentrasjonsleire, om samhold og nød, om de dødsdømtes sanger og sanger som

aldri ble sunget, men mest av alt sangen som selvoppholdelsesdrift for å overleve under de verste forhold i et okkupert Norge.

Järnefors, Eva Brita / Folkskollärarens bekännelse
Carlsson Bokförlag, ISBN 9789189065499, 288 s., indbundet, kr. 375,00 / 300,00

Varför var det så tyst i släkten om Eva Brita Järnefors morfar, mannen som både var folkskollärare och byns bönpräst? Dödssjuk och övergiven bryter hennes far ett tystnadslöfte och över hans läppar kommer en osammanhängande berättelse om sexuella övergrepp. Eva Brita Järnefors börjar söka efter sanningen, både som barnbarn och som journalist. När hon efter idogt letande hittar dokument från rättsprocessen har de precis blivit fria från sekretess, 70 år efter att handlingarna begåtts. I Folkskollärarens bekännelse har författaren tagit väl vara på detta historiskt värdefulla material. Här berättar hon inte bara en stark, sorglig och spännande familjehistoria; läsaren får också en idéhistorisk skildring av ett ämne som tidigare dokumenterats i ringa omfattning. Hur såg juridik och rättspsykiatri på sexualbrott under 1930-talet? Med skarp blick för detaljer beskriver Eva Brita Järnefors samhällets försök att utreda, förstå och hantera dessa brott. Och dessutom: Vad gör en familjehemlighet med de släktingar som tvingas leva med den?

Lindqvist, Herman / **Oscar II : den kongsligaste av alla kungar**
Albert Bonniers Förlag, ISBN 9789100188849, 346 s., inbunden, kr. 312,00 / 249,60

Ingenting tydde på att Oscar II någonsin skulle bli kung. Kön till tronen var lång före honom. Han satsade allt på att bli sjöofficer och en hyllad kulturpersonlighet, diktarnas furste. Men så erbjöds han fyra troner i Europa, innan han år 1872 blev kung över Sverige - Norge och helt oväntat vår mest kongslige av alla kungar. Ingen trivdes som han i själva kungarollen, i den oskarianska dubbelmonarens Sverige. Han kämpade för att bevara kungamakten och hålla ihop unionen med Norge. Men han förlorade alla sina strider. Han dog bitter och besviken. Den nya tiden var här!

Ylikangas, Heikki / **Gustav Vasa och hans fiender : från Kristian II till Nils Dacke**
Lind & Co, ISBN 9789180182454, 350 s., inbunden, kr. 333,00 / 266,40

Gustav Vasa anses i aktuell forskning ha varit en tyrann. Mindre kända är de individer och enheter som försökte förhindra hans expansionspolitik. De får vi lära känna här.

Vasa växte upp under Kalmarunionens tid. Den tidigaste av hans motståndare var den danske kung Kristian II (1481-1559). Den stora konflikten uppstod vid Kristians försök att återställa unionens fulla styrka. Han ville också underkasta sig Sverige, som länge hade rivits sönder av unionen. Gustav Vasa blev Kristian II:s största fiende.

Gustav Vasas övriga opponenter tillkom när han var Sveriges kung (1523-1560). Bland dem fanns den katolska kyrkan, Lübeck som Hansas centrala stad och familjen Sture med dess invecklade bakgrundshistoria. De viktigaste motståndarna var sekreteraren och reformationstillskyndaren Olaus Petri och upprorsledaren Nils Dacke. De kämpade för samma sak på olika sätt, det vill säga motsatte sig starkt den regeringsform som Gustav Vasa följde.

Heikki Ylikangas (f. 1937) är historiker och professor emeritus. Han har publicerat flera fackböcker om finsk historia, därtill både pjäser och romaner.

Restad, Hilde Eliassen / **Det amerikanske paradokset : politikk, samfunn, historie**
Cappelen Damm Akademisk, ISBN 9788202771430, 273 s., inbunden, kr. 486,00 / 388,80

I "Det amerikanske paradokset" presenterer Hilde Eliassen Restad på en levende og forståelig måte USAs politiske historie, landets politiske system, og dagens politiske kaos. Forfatteren forklarer det amerikanske politiske systemet som resultatet av et paradoks: USA ble opprettet som en liberal opplysningstidsstat, samtidig som den ble grunnlagt på slaveri og etnisk rensing av urbefolkningen. Hvordan har dette paradokset kommet til uttrykk i amerikansk historie og hvordan preger det den spente situasjonen i dag?

I tillegg til å diskutere det paradoksale aspektet ved amerikansk historie, tematiserer boken også den økende polariseringen i amerikansk politikk og samfunnsliv, med særlig vekt på radikaliseringen av den politiske høyresiden. Kan noe tilsvarende skje på venstresiden? Restad tar også for seg

medias rolle i den tilsynelatende evigvarende kulturkampen som utspiller seg.

Boken avsluttes med en diskusjon av hva det egentlig vil si å være amerikaner. Hvem er de "ekte" amerikanerne, og hva er det "ekte" USA? Vil USA noen gang finne en løsning på "det amerikanske paradokset"?

Bomann-Larsen, Tor / **Fire konger og en dronning : Haakon VIIs arvinger på Norges trone**
Cappelen Damm, ISBN 9788202764395, 396 s., inbunden, kr. 539,00 / 431,20

I dette spektakulære billedverket trekker vår ledende kongebiograf opp linjene fra det moderne monarkis fødsel i 1905 til våre dagers nasjonale utfordringer. Gjennom fem generasjoner - fra kong Haakon til Ingrid Alexandra - følger vi vårt kongehus i krig og fred. Boken er blitt til i samarbeid mellom Tor Bomann-Larsen og mangeårig slottsfotograf og billedarkivar Jan Haug. Den bygger på slottets enorme samling av fotografier, de fleste av dem aldri tidligere trykket.